

DAR NEBO KOŘIST?

Někdejší kolega z ministerstva zdravotnictví, sarkastický intelektuál, měl bonmot: Informace nejsou dar, ale kořist. Vtipnost výroku sice na chvíli umlčela lidi nespokojené, že se jim nedostává shůry dostatek informací, ale nemohla zmenšit povinnost řídicí sféry náležitě informovat nižší články resortu a odbornou i širokou veřejnost.

Slovo informace pochází jako obvykle z latiny; *informare* znamená informovat, formovat myšlení a *informatio*, původně vtištění formy či tvaru, se metaforicky používalo pro „utváření mysli“, vzdělávání či sdělení. Cena informace je v její schopnosti působit na chování, rozhodování a výsledek. Relevantní informace zvyšují porozumění a snižují nejistoty.

Dávat informace může přinášet rizika. Proto se tomu lidé, kteří si nejsou jistí svou věcí a postavením, brání. Politici by mohli vyprávět, jak informovat co nejopatrněji nebo vůbec. Problém s informacemi má často i pacient, kterému jich dá lékař minimum. Líp na tom nejsou klienti peněžních ústavů, o realitních společnostech nemluvě. Lidé, kterým se informací nedostane, je potom získávají z neoficiálních zdrojů, z druhé ruky, z internetu. Místo toho, aby všichni věděli co potřebují a tvořili znalostní společnost, pohybují se v informačním šumu.

Hygienická služba byla v posledních letech svědkem všech uvedených nectností. Těžko se dá pocho-pit, proč se v roce 2009 včas neobjevila validní informace, jaké změny a proč potkají podporu zdraví a kolik pracovníků si bude muset hledat jiné zaměstnání. Ještě absurdnější nedostatek informací doprovázel zásadní změny ve zdravotních ústavech. Situace dospěla do neúnosných mezí a začala se projednávat v poslanecké sněmovně.

Deficit informací tím neskončil. Letos projednávaná centralizace zdravotních ústavů je doprováze-na stejnými prohřešky. Přílepek k novele zákona č. 258/2000 Sb., týkající se těchto ústavů, se ve sně-movně objevil jako z čistého nebe a nepředcházely mu žádné informace, natož projednávání s těmi, jichž se věc týká. Jako by šlo o něco tajného.

Vývoj se bezpochyby nedá zastavit a nebude se vyhýbat ani hygienické službě, hygienickým stani-cím a zdravotním ústavům. Měl by však probíhat transparentně, podle pravidel racionálního řízení, a měl by být doprovázen informacemi o cílech i krocích chystaných změn.

Bonmot, že informace nejsou dar, ale kořist, není víc než bonmot. Informace nejsou ani dar ani ko-řist, ale prostředek řízení.

Kritická slova nelze vztahovat na celý resort. V nedávné krizi, která vznikla v souvislosti s platovými požadavky Lékařského odborového klubu, se ministerstvo staralo o dostatek informací příkladným způsobem. Na úseku ochrany veřejného zdraví a hygienické služby se to tak dobře nedaří. V poslední době mám pocit, že tyhle pravdy je třeba stále hlasitěji připomínat.

Jaroslav Kríž